

TOIMITTAJALTA

Helsingissä on äskettäin vierailut eräs antroposofinen luennoitsija, vapaaherra C. A. Walléen Köpenhaminasta, joka – tietääkseni puoleksi suomalaisena syntyperältään – käyttää ruotsinkieltä sujuvasti ja hyvin, joten tanskalaisuus tuntuu vain leveähköstä ääntämisestä, sorahtavasta r:stä ja infinitiivin att-prefiksin liittämisestä välittömästi teonsanaansa (esim. vid dödens inträde att undergå, jota vastoin ruotsalainen sanoo: för att vid dödens inträde undergå). Mainitsen nämä hänen danisisminsa vain sentähden, että nekin puolestaan vaikuttavat suggestiivisesti ja mieltäkiinnittävästi, sillä parooni Walléen on epäilemättä voimakas puhuja, joka esiintymisellään on osannut viehättää ja lumota Helsingin ruotsalaisen yleisön. Suuresti ilahdutti nähdä, millä yhä kasvavalla innolla ja mielenkiinnolla kuulijoita kokoontui huoneet täyteen nauttimaan teosofisesta esitelmästä. Herra Walléen on ennenkin useampia kertoja käynyt Helsingissä esitelmöimässä, mutta en usko hänen ennen saavuttaneen samaa menestystä kuin nyt.

Voidaan siis todeta, että harrastus teosofisiin tutkimuksiin on Helsingissä sängen vireillä nykyään. Menneiden vuosien suunnattomat, yhä jatkuvat vaikeudet ovat herättäneet ihmisiä ajattelemaan elämän ja kuoleman kysymyksiä ja myös ymmärtämään, että me ihmiset itse olemme vastuussa siitä, millä tavalla järjestämme olojamme maan päällä. On liian helppoa ajatella: „kyllähän Jumala huolen pitää lapsistaan“ – ja liian valheellista. Sillä nyt olemme huomanneet, että Jumala ei ole kiltti setä, vaan salaperäinen elämän henki, joka antaa ihmisten vapaasti tehdä mitä pahaa haluavat – ja vapaasti kärsiä seuraukset. Sentähden alamme oivaltaa, että „lapsellinen usko“ usein on nukutusjuoma, joka tekee meidät kykenemättömiksi kirkkain silmin ja selvin päin katselemaan elämän vaatimuksia. Parooni Walléen herättikin paljon vastakaikua esittämällä ja tulkitsemalla Rudolf Steinerin

yhteiskunnallista kolmijakoaatetta. Näytti kuitenkin siltä, että Helsingin yleisö kaikista mieluummin kuunteli selontekoja teosofisesta maailmankatsomuksesta sinään: jälleensyntymisestä, karmasta, kuolemanjälkeisistä tiloista ja maallisen elämän henkisestä tehtävästä.

Käytän tahallani nimitystä „teosofinen maailmankatsomus“, sillä vaikka herra Walléen puhui vain „antroposofiasta“, tunsin tietysti vanha teosofi liikkuvansa kotoisilla tanhuoilla ja hengittävänsä kodin ilmapiiriä. Muuan vanha teosofi sanoikin poistuessaan eräästä Walléenin esitelmästä: „kyllä me teosofit sentään olemme hassua väkeä. Meitä ei ole kuin kourallinen, mutta jakautua meidän täytyy ja muodostaa eri seuroja. Nyt meillä on Teosofinen Seura ja Antroposofinen Seura ja Suomessa vielä Ruusu-Risti, ja kaikki kuitenkin olemme „teosofeja“, s. o. kaikki tahdomme hengen ja sanan voimalla jatkaa H. P. Blawatskyn työtä ja taistella maailman pahuutta ja materialismia vastaan. Miksi emme seiso lujina yhdessä ja samassa rintamassa? Miksi ei veljeys meitä elähytä? Miksi ei asia ole meille kalliimpi kuin henkilöt? S. o. miksi emme tahdo kuunnella vapaasti jokaisen vilpittömän totuuden etsijän löydöistä?“

Tuon ystävän huomautus oli paikallaan eikä siihen liene muuta vastausta, kuin että teosofit – hengen esitaistelijat – olisivat kasvaneet liian mahtaviksi ja vaikutusvaltaisiksi, jos olisivat olleet yksimielisiä ja veljellisiä. Pian aikaa olisivat tehneet elämän maan päällä yleensä onnellisemmaksi! Ja siitä tietenkään ei olisi mielissään se vanha herra, jota sanotaan „tämän maailman ruhtinaaksi“. Hän selvästi noudattaa vanhojen roomalaisten valtaherrain viisasta ohjetta: *divide et impera* – „pirstoa ja hallitse“. Mutta että hän todella on saanut niin paljon valtaa teosofienkin yli, se on hullua tunnustaa. Arvatenkin puhuttiin niin paljon veljeydestä, että vanha herra nauroi partaansa.

(Ruusu-Risti 1921 N:o 3, s. 129-130)